

โรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรังที่มีลักษณะเฉพาะ คือการมีระดับน้ำตาลในโลหิตสูง ปัจจัยหลายด้านมีความเกี่ยวข้องกับระดับน้ำตาลในโลหิตของผู้ป่วยเบาหวาน การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิต ระหว่างผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตได้ กับผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตไม่ได้ ปัจจัยที่ทำการศึกษา ได้แก่ ความตั้งใจในการควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิต กิจกรรมด้านการบริโภคอาหาร กิจกรรมด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางกาย และกิจกรรมด้านการรับประทานยารักษาโรคเบาหวาน ผู้ป่วยเบาหวานของศูนย์สุขภาพชุมชนแห่งหนึ่งที่อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ผลการศึกษาพบว่า คะแนนความตั้งใจในการควบคุมน้ำตาลของผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตได้ (37 คน) มีค่าสูงกว่าคะแนนของกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตไม่ได้ (102 คน) (43.38 และ 39.54, $p=.001$) ผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตได้ มีคะแนนกิจกรรมด้านการบริโภคอาหารต่ำกว่าคะแนนของกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลไม่ได้ (29.18 และ 32.09, $p=.006$) คะแนนกิจกรรมด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางกายของผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตได้มีค่ามากกว่าคะแนนของกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตไม่ได้ (5015.67 กับ 3702.35, $p=.019$) ผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตได้ มีคะแนนกิจกรรมด้านการรับประทานยารักษาโรคเบาหวานสูงกว่าคะแนนของกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตไม่ได้ (29.56 และ 27.65, $p=.001$) กล่าวสรุป พบความแตกต่างกันในเรื่องความตั้งใจในการควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิต กิจกรรมด้านการบริโภคอาหาร กิจกรรมด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางกาย และกิจกรรมด้านการรับประทานยารักษาโรคเบาหวาน ในผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มที่ควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิตได้และไม่ได้ ดังนั้นแนวทางในการควบคุมระดับน้ำตาลในโลหิต จึงควรกระตุ้นความตั้งใจส่งเสริมกิจกรรมทางกาย กำชับการรับประทานยา และลดการบริโภคอาหารไปพร้อมกัน

Diabetes mellitus is a chronic disease characterized by high blood glucose level. Several factors could associate with blood glucose of diabetes patients. Thus this study aimed at determining whether there are differences in factors to control blood glucose level between diabetes patients in controlled and uncontrolled groups. The factors examined were intention to control blood glucose level, eating habit, physical activity habit and antidiabetic medication habit. Diabetes patients of a community health center at Saraphi District, Chiang Mai Province were asked to complete a valid and reliable questionnaire. Results demonstrated that the intention score of the controlled group (n=37) was higher than that of the uncontrolled group (n=102) (43.38 vs 39.54, $p = .001$). The controlled group showed a lower score of eating habit compared with the uncontrolled group (29.18 vs 32.09, $p = .006$). The physical activity habit score of the controlled group was greater than that of the uncontrolled group (5015.67 vs 3702.35, $p = .019$). The controlled group demonstrated a higher score of medication habit compared with the uncontrolled group (29.56 vs 27.65, $p = .001$). In conclusion, there are significant differences in intention, eating habit, physical activity habit and medication habit between diabetes patients in controlled and uncontrolled groups. Thus the ways to control blood glucose level simultaneously are to enhance the intention, to promote physical activity, to provide the strict medication and to reduce eating.